

Estadística Demogràfica

**Projeccions de
població activa
2015-2030
(base 2005)**

Resum metodològic

Estadística Demogràfica
Estudis i projeccions

Projeccions de població activa 2015-2030

(base 2005)

Resum metodològic

Desembre del 2007

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
Via Laietana, 58
08003 Barcelona
<http://www.idescat.net>
1a. edició: Barcelona, desembre del 2007
Tiratge: 25 exemplars
Dipòsit legal: B-57.054-2007

1. Introducció	5
2. Projectió de les taxes d'activitat per sexe i edats quinquennals en el període 2001-2030	6
2.1. Fonts	6
2.2. Metodologia	7
2.3. Hipòtesis d'evolució de les taxes d'activitat	7
2.3.1. Taxes de participació laboral en el punt de partida, l'any 2005	7
2.3.2. Taxes objectiu de participació laboral l'any horitzó de la projecció, el 2030	7
2.3.3. Taxes de participació laboral en els períodes 2006-2029 i 2001-2004	8
2.3.4. Projectió de la taxa d'activitat de la població masculina	9
2.3.5. Projectió de la taxa d'activitat de la població femenina	10
2.4. Territorialització de les taxes d'activitat	11
3. Combinació dels escenaris de població i de les hipòtesis de participació laboral	14
4. Principals resultats de les projeccions de població activa	15
4.1. La població de Catalunya en el primer terç del segle XXI	15
4.1.1. Del creixement explosiu al creixement moderat.....	15
4.1.2. Evolució de la població en edat laboral.....	15
4.2. Evolució de la taxa d'activitat	16
4.3. Evolució de la població activa	17
4.3.1. La població activa segons el sexe.....	18
4.3.2. La població activa de 16 a 24 anys.....	20
4.3.3. La població activa de 25 a 44 anys.....	20
4.3.4. La població activa de 45 anys i més	21
4.4. La població activa als àmbits territorials en l'horitzó 2015	21
5. Conclusions	24

1. Introducció

Les projeccions de població tenen com a objectiu descriure l'evolució futura de la població, tant dels seus efectius totals com de la seva classificació segons diferents variables. A partir de les projeccions de la població per edat i sexe es generen projeccions derivades com ara les projeccions de llars i famílies, les projeccions de població en edat escolar i les projeccions de població activa. Totes aquestes projeccions són activitats de l'Idescat incloses en el Pla estadístic 2006-2009, actualment vigent, i en els corresponents programes anuals que el desenvolupen.

Les projeccions de població activa són el resultat d'aplicar a la piràmide de població projectada uns supòsits sobre el nivell futur de participació laboral de la població en cada sexe i grup d'edat. L'Idescat ja ha publicat anteriorment dues edicions de projeccions de població activa: la primera, basada en les projeccions de població base 1996 i la segona, basada en les noves projeccions de població base 2002, que respecte de les anteriors projeccions de població, incorporen un creixement migratori molt més gran. En ambdós casos, els supòsits sobre les taxes de participació laboral futures aplicats a les poblacions projectades van ser els mateixos i prenen com a base l'EPA 1999.

En relació amb les anteriors projeccions de població activa publicades per l'Idescat, les noves projeccions que es presenten ara incorporen una revisió en profunditat de les hipòtesis sobre l'evolució futura de la participació laboral de la població per sexe i edat, així com algunes millores metodològiques. Les noves projeccions d'activitat prenen com a base l'EPA 2005.

Les noves hipòtesis sobre taxes d'activitat futura s'han elaborat tenint en compte, en primer lloc, el context europeu, és a dir, els nivells de participació laboral que es preveuen en els països de la Unió Europea, i, en segon lloc, les especificitats de l'evolució de la participació laboral a Catalunya, amb una anàlisi en profunditat de les tendències històriques de la participació laboral per sexe i edat. Pel que fa al sexe femení, l'anàlisi per edats s'ha ampliat per tal d'incorporar en la projecció un element molt important com és el canvi generacional en el nivell de participació laboral de les dones.

Per tal de tenir en compte la incertesa s'han establert tres hipòtesis diferents sobre el nivell futur de participació laboral per sexe i edat quinquennal en el període 2002-2030: la hipòtesi alta, la hipòtesi mitjana i la hipòtesi baixa. La població futura a la qual s'han aplicat les noves taxes d'activitat són les Projeccions de població 2015-2030 (base 2002). Dels quatre escenaris que inclouen aquestes projeccions, s'ha descartat l'escenari baix i s'ha donat un pes més important a l'escenari alt, atès que recull millor l'intens creixement de la migració internacional registrat els darrers anys a Catalunya.

Així, a partir de les tres hipòtesis d'evolució de la participació laboral i dels tres escenaris de població s'han generat quatre escenaris de població activa:

- **l'escenari molt alt d'activitat**, que combina la hipòtesi alta de participació laboral amb l'escenari alt de població
- **l'escenari alt d'activitat**, que combina la hipòtesi mitjana de participació laboral amb l'escenari alt de població
- **l'escenari mitjà alt d'activitat**, que combina la hipòtesi mitjana de participació amb l'escenari mitjà alt de població i, finalment,
- **l'escenari mitjà baix d'activitat**, que combina la hipòtesi baixa de participació amb l'escenari mitjà baix de població.

Pel que fa a l'àmbit territorial de la projecció, els resultats de població activa segons els quatre escenaris d'activitat s'ofereixen per a Catalunya, els 7 àmbits del pla territorial, les 41 comarques i el municipi de Barcelona. L'àmbit temporal de la projecció de la població activa de Catalunya és el període 2002-2030, mentre que les dades territorials corresponen al període 2002-2015. La data de referència és el 31 de desembre de cada any. Les variables de desagregació d'aquests resultats són el sexe i l'edat quinquennal.

2. Projectió de les taxes d'activitat per sexe i edats quinquennals en el període 2001-2030

2.1 Fonts

En l'elaboració de les projeccions de població activa s'han utilitzat fonamentalment 3 fonts per mesurar l'activitat: l'Enquesta de població activa (EPA), el Cens de població 2001 i l'estudi "Labour force participation scenarios for 27 European countries, 2002-2052".

L'enquesta de població activa (EPA) és la principal font d'informació del mercat de treball. L'EPA és una investigació per mostreig de caràcter continu duta a terme per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) a tot el territori espanyol. L'Idescat porta a terme una explotació detallada de l'enquesta de població activa per a l'àmbit de Catalunya. L'EPA ha estat la font per obtenir la sèrie temporal de les taxes d'activitat de la població catalana per sexe i edat quinquenal. S'ha disposat de les taxes mitjanes anuals per al període 1977-2005.

El Cens de població és una font estadística de caràcter exhaustiu que proporciona informació sociodemogràfica sobre el conjunt de la població. Els censos de població es realitzen cada 10 anys i el darrer té per data de referència l'1 de novembre del 2001. El Cens de població 2001 permet mesurar la població activa a un nivell territorial detallat i s'ha utilitzat per obtenir les taxes d'activitat comarcals.

L'estudi "Labour force participation scenarios for 27 European countries, 2002-2052" va ser elaborat el 2004 pel Central European Forum for Migration Research (CEFMR), de Varsòvia. Presenta una projecció de l'activitat per sexe i edat quinquenal en el període 2002-2052 per a 27 països europeus: la Unió Europea dels 27, excepte Malta i Xipre, més Noruega i Suïssa. El document conté un resum dels principals determinants de la participació laboral, així com una anàlisi històrica dels models d'activitat per als països objecte d'estudi. El seu objectiu és servir de base per a projeccions d'activitat a nivell europeu. En l'horitzó 2052 estableix una hipòtesi de taxes d'activitat per a les dones (amb 3 variants, segons el país) i una per als homes. El document està disponible a Internet al web del CEFMR¹ i ha estat utilitzat com a document de treball en la sessió conjunta Eurostat-UNECE² sobre projeccions demogràfiques.³ Ha estat la font per establir les taxes d'activitat de Catalunya en l'horitzó 2030.

Taula 1. Taxes objectiu de participació laboral a l'horitzó 2052 segons el sexe. Europa

		Percentatges		
Edat	Homes	Dones		
		Variant participació baixa*	Variant participació alta**	Variant Europa central i oriental***
15-19	40	30	40	30
20-24	75	65	65	65
25-29	93	75	80	75
30-34	95	80	85	85
35-39	95	80	85	85
40-44	95	80	85	85
45-49	95	80	85	85
50-54	90	75	75	75
55-59	70	60	60	60
60-64	40	40	40	40
65-69	25	25	25	25
70-74	15	15	15	15
75 i més	5	5	5	5

Font: Central European Forum for Migration Research, "Labour force participation scenarios for 27 European countries, 2002-2052"

* Bèlgica, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Portugal, Espanya, Suïssa, Regne Unit

** Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Alemanya, Holanda, Noruega, Suècia

*** Bulgària, República Txeca, Estònia, Hongria, Letònia, Lituània, Polònia, Romania, República Eslovaca, Eslovènia

¹ www.cefmr.pan.pl/docs/cefmr_wp_2004-05.pdf

² Eurostat és l'oficina estadística de la Unió Europea i UNECE és l'United Nations Economic Commission for Europe.

³ Setembre del 2005. Vegeu <http://www.UNECE.org/stats/documents/ece/ces/ge.11/2005/42.e.pdf>

2.2 Metodologia

Per tal d'elaborar les noves projeccions de població activa base 2005 s'ha seguit una metodologia semblant a la de les anteriors projeccions d'activitat base 1999 de l'Idescat. Aquesta metodologia consisteix a utilitzar una font externa per a fixar les hipòtesis de participació laboral per sexe i edat quinquennal en un determinat horitzó temporal. En els anys intermedis les taxes s'obtenen per interpolació lineal entre les taxes EPA observades en el punt de partida de la projecció i les taxes objectiu.

En el cas de les anteriors projeccions d'activitat base 1999, es van utilitzar 3 hipòtesis d'activitat econòmica que Eurostat proporcionava per sexe i edat a nivell europeu, i que l'Idescat va prendre com a valors de les taxes objectiu a Catalunya en l'horitzó 2020. A partir del 2020 les taxes es van mantenir constants. Per a la participació laboral de les dones a Catalunya, es va forçar que els valors de les taxes objectiu en algunes edats s'assolissin abans del 2020, per tal de reflectir la ràpida incorporació al mercat laboral de les generacions recents.

En el cas de les projeccions d'activitat base 2005, l'estudi de CEFMR proporciona una única hipòtesi d'activitat econòmica d'àmbit europeu per als homes i una per a les dones (amb 3 variants segons el país), en tots dos casos per edats quinquennals, a partir de les quals l'Idescat elabora les 3 hipòtesis d'activitat econòmica a Catalunya en l'horitzó 2030. Tanmateix, les actuals projeccions presenten algunes diferències metodològiques significatives respecte de les anteriors. La diferència més important és que inclouen una anàlisi més aprofundida de les tendències històriques de la participació laboral per edats i sexe, anàlisi que incorpora la perspectiva generacional. Per al sexe femení aquesta perspectiva longitudinal aporta una anàlisi explicativa més completa de les tendències passades, que ha permès projectar, sobre una base més sòlida, les taxes futures de participació laboral de les dones.

2.3. Hipòtesis d'evolució de les taxes d'activitat

Per tal de reflectir la incertesa en l'evolució de la participació laboral s'han establert tres hipòtesis alternatives d'evolució de les taxes d'activitat a Catalunya en el període 2005-2030: baixa, mitjana i alta. La hipòtesi mitjana suposa una continuació de les tendències recents i una tendència cap a les taxes objectiu de l'estudi del CEFMR en l'horitzó 2030. Les hipòtesis baixa i alta es construeixen a partir de la hipòtesi mitjana incorporant la variabilitat de les taxes registrades en la sèrie històrica, de manera que les 3 hipòtesis són diferents des del punt de partida de la projecció, l'any 2005, fins a l'horitzó de la projecció, l'any 2030.

2.3.1. Taxes de participació laboral en el punt de partida, l'any 2005

Pel que fa a les taxes d'activitat en el punt de partida, s'ha de tenir en compte que la informació que proporciona l'Enquesta de població activa no és de tipus censal i que, per tant, hi ha un marge d'error mostral en l'estimació de la taxa; és a dir, no es coneix de forma exacta el valor de la taxa poblacional.

Per tal de tenir en compte aquesta incertesa en el punt de partida de la projecció, s'han estimat uns intervals de confiança entorn de les taxes específiques per edat quinquennal i sexe que proporciona l'EPA. Per a aquest càlcul s'han estimat els errors de mostreig de les taxes d'activitat de la població catalana a partir dels errors de mostreig publicats per l'INE per a les taxes EPA de la població espanyola i de les variacions en les taxes EPA de Catalunya els anys 1977-2005.

En el cas de la hipòtesi mitjana, les taxes d'activitat per sexe i edat en el punt de partida corresponen a les taxes registrades per l'EPA l'any 2005. El punt de partida de les hipòtesis baixa i alta correspon, respectivament, al valor inferior i al valor superior de l'interval de confiança entorn de cadascuna de les taxes específiques per edat quinquennal i sexe.

2.3.2. Taxes objectiu de participació laboral l'any horitzó de la projecció, el 2030

En el cas de la hipòtesi mitjana, les taxes objectiu de participació per edat quinquennal i sexe corresponen a les projectades en l'estudi publicat pel CEFMR, amb modificacions puntuals. Ha calgut ajustar aquestes

taxes objectiu a les especificitats de la participació laboral a Catalunya, que es caracteritza per una participació laboral molt alta de les dones en les generacions recents i per baixes taxes d'activitat en les generacions més antigues, que ara es troben en edats avançades. L'adaptació de les taxes del CEFMR als valors de Catalunya en algunes edats s'ha fet inspirant-se en els 3 blocs d'edats actives que proposa el document: els actius joves (de 16 a 24 anys), els actius adults (de 25 a 54 anys) i els actius vells (de 55 anys i més). En els epígrafs 2.3.4 i 2.3.5 s'especifiquen els supòsits d'activitat en l'horitzó 2030 per a cadascuna de les taxes d'activitat per edat i sexe i les modificacions respecte de les taxes objectiu de l'estudi del CEFMR.

Els valors objectiu de les taxes d'activitat de les hipòtesis baixa i alta d'activitat s'han definit tenint en compte 3 elements: l'amplada dels errors de mostreig de les taxes en el punt de partida, l'any 2005, l'amplada o recorregut de la sèrie històrica 1977-2005 i la tendència de la sèrie. Els valors de les hipòtesis es mostren a la taula 2.

Taula 2. Taxes d'activitat de la població segons el sexe, el grup d'edat i l'escenari. Catalunya. 2005 (EPA) i projecció 2030

Percentatges

Edat	EPA 2005		Escenaris d'evolució 2030					
	homes	dones	mitjà baix		mitjà alt i alt		molt alt	
			homes	dones	homes	dones	homes	dones
16-19	39,1	26,7	34,0	28,0	40,0	35,0	46,0	42,0
20-24	79,2	68,9	68,0	63,0	75,0	69,0	80,0	76,0
25-29	92,7	82,4	89,0	75,0	93,0	81,0	96,0	87,0
30-34	96,0	80,3	93,0	78,0	95,0	85,0	97,0	89,0
35-39	96,4	80,4	93,0	78,0	95,0	85,0	97,0	89,0
40-44	95,6	70,8	93,0	78,0	95,0	85,0	97,0	89,0
45-49	94,9	71,9	90,0	71,0	93,0	81,0	96,0	85,0
50-54	91,1	60,4	86,0	65,0	90,0	75,0	93,0	81,0
55-59	78,3	45,1	68,0	50,0	78,0	60,0	84,0	70,0
60-64	53,8	25,1	35,0	30,0	45,0	40,0	57,0	47,0
65-69	14,2	5,9	7,0	4,0	15,0	10,0	23,0	18,0

2.3.3. Taxes de participació laboral els períodes 2006-2029 i 2001-2004

Per al sexe masculí, les taxes d'activitat per edat quinquennal per cadascun dels anys intermedis entre el punt de partida i l'horitzó de la projecció, els anys 2006-2029, s'han obtingut per interpolació lineal, entre la dada de l'any 2005 i la taxa objectiu l'any 2030. La projecció de l'activitat femenina ha estat més complexa, perquè en les edats actives més grans les taxes actuals corresponen a generacions antigues, que tenen nivells força més baixos d'activitat que els que tindran, previsiblement, les generacions recents. Per tant, en la projecció de l'activitat femenina s'ha trencat, en algunes edats, el supòsit de linealitat en l'evolució de les taxes d'activitat, perquè aquest supòsit generava taxes massa baixes. En aquests casos s'han corregit les taxes per tal d'obtenir resultats coherents amb el nivell d'activitat assolit en edats anteriors en cadascuna de les generacions. En els següents paràgrafs es presenten amb més detall els criteris que s'han seguit per definir en cada any de la projecció les taxes d'activitat en la hipòtesi principal, la mitjana. Per a les altres 2 hipòtesis, l'alta i la baixa, les taxes s'han definit com un interval entorn de la hipòtesi mitjana. Els valors projectats a meitat de període es poden veure a la taula 3.

Taula 3. Taxes d'activitat de la població segons el sexe, el grup d'edat i l'escenari. Catalunya. 2005 (EPA) i projecció 2015

Percentatges

Edat	Escenaris d'evolució 2015							
	EPA 2005		mitjà baix		mitjà alt i alt		molt alt	
	homes	dones	homes	dones	homes	dones	homes	dones
16-19	39,1	26,7	34,2	22,8	39,9	30,1	44,8	36,2
20-24	79,2	68,9	72,8	63,7	77,6	68,9	81,1	73,7
25-29	92,7	82,4	90,3	76,2	92,9	81,8	94,8	86,6
30-34	96,0	80,3	93,9	76,2	95,6	80,9	97,2	86,0
35-39	96,4	80,4	94,0	76,0	95,9	80,8	97,5	86,2
40-44	95,6	70,8	93,4	72,6	95,4	78,8	97,0	83,6
45-49	94,9	71,9	91,7	67,5	94,1	75,3	96,3	79,8
50-54	91,1	60,4	86,6	63,0	90,7	70,0	93,7	73,0
55-59	78,3	45,1	71,6	47,1	78,2	57,1	82,6	62,1
60-64	53,8	25,1	43,2	23,7	50,3	30,8	57,4	35,8
65-69	14,2	5,9	7,5	4,0	14,3	7,5	18,3	11,5

Finalment, s'han prolongat retrospectivament les 3 hipòtesis d'activitat al període 2001-2004 per poder enllaçar amb la font de dades comarcal, el Cens de població 2001, i poder projectar les taxes comarcals. Malgrat que en el període 2001-2004 es disposa de dades observades, es defineixen 3 hipòtesis diferents, per tal d'incorporar l'error mostral de les taxes EPA. Per a la hipòtesi mitjana es prenen les taxes EPA 2001-2004, mentre que les hipòtesis baixa i alta es defineixen a partir de la hipòtesi mitjana afegint-hi els mateixos intervals de confiança que en l'any 2005.

2.3.4. Projecció de la taxa d'activitat de la població masculina

En les edats joves la taxa de participació va disminuir de forma continuada en les dues darreres dècades del segle XX, a conseqüència, principalment, de l'extensió del sistema educatiu. Tanmateix, la tendència recent és de creixement de la taxa d'activitat de la població de 16 a 19 anys, tot i que no s'ha recuperat el nivell d'activitat que es registrava als anys vuitanta. En canvi, la taxa de participació dels homes de 20 a 24 anys presenta en el quinquenni 2001-2005 els valors més alts registrats mai per l'EPA en el període 1977-2005. L'estudi del CEFMR proposa una taxa objectiu del 40% per a la població de 16 a 19 anys i del 75% per a la població de 20 a 24 anys. L'evolució recent de l'activitat masculina a Catalunya s'adapta bé als valors objectiu alts de la taxa d'activitat que proposa aquest estudi per al grup de 16 a 19 anys. L'adopció d'aquest valor objectiu resulta en una estabilització de l'activitat masculina en edats joves en nivells propers als actuals. El valor objectiu, en el cas del grup 20 a 24 anys és una mica més baix que l'observat el 2005, per la qual cosa, en el període de projecció, la tendència de la taxa d'activitat en aquest grup d'edat és decreixent.

En les edats centrals, les taxes d'activitat masculines entre els 25 i els 54 anys han restat molt estables en la pràctica totalitat del període 1981-2005. La taxa en les edats 25-29 ha romàs entorn de 93-94% i la taxa entre els 30 i els 49 anys en valors iguals o superiors al 95%. La taxa de 50 a 54 anys ha crescut recentment, i ha passat del 90% a 92%. En l'horitzó 2030 la taxa d'activitat masculina projectada correspon als valors que proposa l'estudi del CEFMR, és a dir, el 95% de participació en el tram de 30 a 44 anys, una taxa del 93% en les edats de 25 a 29 anys i de 45 a 49 anys, i una taxa del 90% en el grup de 50 a 54 anys.

En la població de més edat la participació laboral va tenir una marcada tendència de decreixement en les dues darreres dècades del segle XX, però d'acord amb les dades recents, la participació dels homes de més edat presenta més aviat una tendència de recuperació. Així, mentre que la taxa d'activitat masculina dels homes de 55 a 59 anys ha fluctuat entorn del 79%, l'activitat de la població masculina de 60 a 64 presenta en el quinquenni 2001-2005 els valors més alts de la sèrie. Pel que fa a la taxa de 65 a 69 anys també s'aprecia en el darrer quinquenni un creixement que, tanmateix, no arriba a situar la taxa en valors equivalents als

anys vuitanta. Els valors de les taxes objectiu que per a la població masculina de 55 anys i més proposa l'estudi del CEFMR s'han adaptat a la tendència recent de la participació laboral en aquest tram d'edat. En l'horitzó 2030 els valors objectiu de participació laboral s'han fixat en el 78% en el grup de 55 a 59 anys, el 45% en el grup de 60 a 64 anys i el 15% en el grup de 65 a 69 anys d'edat. Aquests valors són semblants als actualment registrats en el primer quinquenni del segle XXI, excepte per al grup de 60 a 64 anys, on el valor objectiu suposa una disminució en relació amb els valors actualment enregistrats per l'Enquesta de població activa.

2.3.5. Projecció de la taxa d'activitat de la població femenina

La introducció de la perspectiva generacional en la projecció de l'activitat femenina es tradueix en diferents ritmes d'assoliment temporal de les taxes objectiu, en funció del comportament de les generacions anteriors. Així doncs, en algunes edats les taxes projectades creixen més lentament a curt termini que a llarg termini, mentre que en altres edats les taxes creixen més ràpidament a curt termini que a llarg termini. La taula 4 mostra l'evolució de les taxes d'activitat de cada generació a les diferents edats. La comparació de 2 columnes permet observar com augmenta l'activitat d'una generació respecte a les anteriors. Les taxes de les dones de diferents edats en un mateix any de calendari (per exemple, el 2005) queden reflectides en una diagonal de la matriu. La diagonal de més a la dreta correspon a les taxes de l'any 2030.

Taula 4. Taxes d'activitat femenina segons el grup d'edat i la generació. Catalunya. Escenaris alt i mitjà alt

Edat	Generació																
	1936	1941	1946	1951	1956	1961	1966	1971	1976	1981	1986	1991	1996	2001	2006	2011	
16-19							56	47	42	32	27	27	28	30	31	33	35
20-24					64	66	71	68	67	68	69	69	69	69	69	69	
25-29				40	57	70	75	83	85	82	82	82	81	81			
30-34			31	41	59	67	74	79	80	81	82	83	85				
35-39		28	33	46	65	71	76	80	81	82	83	85					
40-44	30	32	43	57	65	70	75	79	80	82	85						
45-49	28	36	46	57	68	73	75	77	78	81							
50-54	31	37	44	54	63	70	71	73	75								
55-59	26	32	38	49	57	58	59	60									
60-64	19	23	27	31	33	36	40										
65-69	4	6	7	8	9	10											

Nota: en negreta últimes dades observades; en requadre dades projectades

Pel que fa a les edats joves, després d'una pronunciada disminució de la taxa de participació laboral en el període 1986-1995, les taxes s'han estabilitzades en el període 1996-2005, en el 27% en el grup de dones de 16 a 19 anys i en el 68% en la població de dones 20 a 24 anys. Així doncs, en el cas de les dones no apareix, en el període recent, una tendència de creixement de la participació, però tampoc s'observen ulteriors disminucions de la participació laboral.

L'estudi del CEFMR proposa la mateixa taxa d'activitat per als homes i les dones de 16 a 19 anys, el 40%. Com que la taxa d'activitat femenina observada l'any 2005 a Catalunya és molt més baixa que la dels homes, el 27% enfront del 39%, s'ha optat per modificar la taxa objectiu de les dones a la baixa, que s'ha situat en el 35% en l'horitzó 2030. Això suposa una tendència de creixement de la participació laboral de les dones de 16 a 19 anys, que s'acostaria als nivells de participació de la població masculina. Per a la població de dones de 20 a 24 anys, els valors objectiu del CEFMR de la taxa d'activitat (65%) semblen massa baixos (la taxa del 2005 ja és pràcticament aquest valor) i, per tant, s'ha suposat una taxa objectiu més gran a l'horitzó 2030, del 69% de participació laboral per a les dones de 20 a 24 anys.

En les edats centrals, l'evolució en els darrers 25 anys ha estat d'un gran creixement de les taxes d'activitat femenina. La participació laboral més alta correspon al grup de 25 a 29 anys, edats en què la taxa ha passat

del 57% de mitjana els anys 1981-1985, al 85% en el període 2001-2005. La participació laboral en el mateix període ha crescut encara més entre les dones de 30 a 34 anys (del 41% al 79%) i s'ha més que duplicat en les edats compreses entre els 35 i els 44 anys. Així la taxa d'activitat entre les dones de 35 a 39 anys ha passat del 33% al 76% i la taxa d'activitat de les dones de 40 a 44 anys del 32% al 70%. En la darrera dècada les taxes continuen creixent intensament; en les edats de 30 a 34 anys i de 35 a 39 anys, la participació laboral de les dones ha augmentat en 11 i 13 punts respectivament entre els anys 1995 i el 2005, de manera que actualment el 80% de les dones entre els 30 i els 40 anys són laboralment actives.

La participació laboral de les dones entre 40 i 49 anys és actualment del 70%, un increment considerable, si es considera que aquesta taxa l'any 1995 era del 63% per a les dones de 40 a 44 anys i del 51% per a les dones compreses entre els 45 i els 49 anys. El creixement més important de la participació laboral femenina correspon al grup d'edat de 50 a 54 anys, que l'any 2005 registra un 60% de participació laboral, 20 punts més que l'any 1995.

Se suposa que es mantindrà el canvi de pauta en la participació laboral iniciat en les generacions nascudes als anys seixanta, i que per tant, en els propers anys, continuarà creixent l'activitat de les dones en edat fèrtil. Cap al final del període de projecció, el 2030, es preveu que la pauta d'activitat femenina presentarà la distribució de taxes en forma d'U invertida que actualment presenta el sexe masculí. Com a referència per establir les taxes objectiu en les edats centrals s'han pres els valors de la variant d'alta d'activitat de l'estudi del CEFMR.⁴ Les taxes s'han fixat en el 81% en els grups de 25 a 29 anys i de 45 a 49 anys. Entre els 30 i els 44 anys s'ha fixat una taxa del 85% i entre els 50 i 54 anys s'ha suposat una participació del 75% en l'horitzó de la projecció. Aquests valors objectiu, en relació amb els registrats en el període 2001-2005, suposen un decreixement en el grup de 25 a 29 anys, que actualment presenta un nivell d'activitat extremadament alt, i un creixement important de les taxes en la resta d'edats.

La taxa d'activitat en edats grans, de 55 i més anys, ha augmentat de forma considerable entre el començament dels anys vuitanta i el començament del segle XXI. Entre els 55 i 59 anys la participació laboral va passar del 23% al 38%, mentre que de 60 a 64 anys la taxa ha passat del 15% a 23%. La taxa de 65 a 69 anys ha romàs en nivells baixos i assoleix només el 4% en el quinquenni 2001-2005.

Per tal de projectar l'evolució futura s'ha de tenir present l'enfocament generacional en el cas de les dones, perquè les taxes EPA del primer quinquenni del segle XXI, en les edats laborals més altes, corresponen a generacions que han tingut uns nivells d'activitat molt més baixos que les generacions recents i que, per tant, no són una bona base per projectar l'activitat futura en les edats laborals elevades. Per exemple, les taxes de participació de 55 a 59 anys al començament del segle XXI correspon a generacions nascudes a mitjan anys quaranta, les taxes d'activitat de la població de 60 a 64 anys corresponen a les generacions nascudes a mitjan anys 30, generacions amb experiències laborals molt diferents de les generacions més recents.

S'ha tingut en compte l'anàlisi de l'evolució de l'activitat de les generacions nascudes als anys cinquanta, seixanta i primers setanta, que són les que entraran en edat activa "madura" en el període de projecció. D'acord amb aquesta anàlisi, s'ha pres com a valors objectiu en l'horitzó 2030 els valors de la hipòtesi alta de l'estudi del CEFMR, que fixa en el 60% i en el 40% les taxes d'activitat femenina de la població de 55 a 59 anys i de 60 a 64 anys respectivament. En el cas de l'activitat de la població de 65 a 69 anys la taxa objectiu s'ha fixat en el 10% en l'horitzó 2030.

2.4. Territorialització de les taxes d'activitat

Les projeccions de població activa base 2005 proporcionen resultats comarcals fins a l'horitzó 2015 i incorporen diferències territorials en els nivells d'activitat projectats. És a dir, les taxes d'activitat projectades per edat quinquennals i sexe no són úniques per a tot Catalunya, sinó que varien en funció de cada àmbit territorial.

En efecte, s'han tingut en compte les diferències territorials en el nivell d'activitat que reflecteix el Cens del 2001 de cara a projectar les taxes d'activitat. Amb la informació censal del 2001 s'han calculat les taxes d'activitat per sexe i edats quinquennals i també per edats agrupades, així com una estimació dels seus corresponents intervals de confiança. Com que les taxes d'activitat tenen associats intervals de confiança molt amplis en les comarques petites (encara que s'agrupin les edats) s'ha considerat que només es poden projectar per separat les diferències en el nivell d'activitat de territoris amb poblacions prou grans: Barcelona ciutat, cadascuna de les set comarques metropolitanes i cadascun del sis àmbits no metropolitanos del pla territorial. Per a l'anàlisi territorial de l'activitat s'ha definit un indicador conjuntural: els anys en vida activa (AVA). Aquest

4 L'estudi situa Espanya a la variant de participació baixa, però les taxes registrades a Catalunya es consideren més coherents amb la variant de participació alta.

indicador es calcula a partir de les taxes d'activitat d'un any i mesura els anys que duraria en terme mitjà la vida activa d'una persona si es mantinguessin els nivells d'activitat observats en l'any en curs.

A partir d'aquesta divisió territorial, s'ha avaluat la permanència de les diferències territorials en el nivell d'activitat en el període intercensal 1996-2001. Pel que fa al sexe femení, els resultats d'aquesta anàlisi porten a la conclusió que hi ha una convergència en els nivells d'activitat, però que persisteixen diferències estructurals. Així, l'any 2001, les Terres de l'Ebre, amb 25 anys de vida activa (AVA) i la ciutat de Barcelona, amb 31 AVA, registren respectivament els nivells més baixos i més alts d'activitat femenina, tal com ja va succeir el 1996. Tenen més activitat que la mitjana de la població de Catalunya, les dones residents a les Comarques Gironines, les Comarques Centrals, l'Alt Pirineu i Aran, el Maresme, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental. En canvi, són més baixos que la mitjana catalana els nivells de participació laboral de la població femenina resident a la resta del Barcelonès, el Camp de Tarragona, l'Àmbit de Ponent, el Baix Llobregat i l'Alt Penedès.

Taula 5. Anys en vida activa segons el sexe. Barcelona, comarques metropolitanes, àmbits no metropolitanes i Catalunya. 1996 i 2001

	<i>Anys</i>					
	1996			2001		
	homes	dones	total	homes	dones	total
Àmbit Metropolità:						
Barcelona ciutat	38,4	27,3	32,6	39,3	31,2	35,0
Alt Penedès	40,5	23,8	32,3	41,6	28,4	35,1
Baix Llobregat	39,0	22,9	31,1	40,7	28,1	34,4
Resta Barcelonès	38,8	22,9	30,8	40,0	27,4	33,6
Garraf	38,8	23,6	31,3	40,3	28,0	34,2
Maresme	39,4	25,0	32,2	41,0	29,6	35,3
Vallès Occidental	38,7	25,1	31,9	40,5	29,4	34,9
Vallès Oriental	39,9	24,8	32,5	41,1	29,3	35,3
Comarques Gironines	39,7	26,2	33,0	40,9	30,2	35,6
Camp de Tarragona	39,1	23,2	31,2	40,3	27,6	34,0
Terres de l'Ebre	40,0	21,0	30,6	40,8	25,3	33,2
Àmbit de Ponent	39,7	22,7	31,2	40,7	27,7	34,2
Comarques Centrals	38,6	26,1	32,4	40,7	30,8	35,8
Alt Pirineu i Aran	39,3	24,2	31,9	40,3	29,0	34,8
Catalunya	39,0	25,0	32,0	40,6	28,7	34,7

Les diferències territorials que persisteixen en el període intercensal no es limiten a la intensitat de la participació laboral total, sinó que l'estructura per edats de la participació laboral també presenta diferències territorials. Així, per exemple, destaquen les baixes taxes d'activitat de la població de dones joves residents a la ciutat de Barcelona, l'Alt Pirineu i Aran i l'àmbit de Ponent, mentre que les taxes més altes de participació laboral en edats joves corresponen al Vallès Occidental, el Vallès Oriental i el Baix Llobregat, tant l'any 1996 com el 2001.

Pel que fa al sexe masculí, les diferències territorials no són tan importants, però destaca la ciutat de Barcelona perquè té els nivells de participació més baixos, tant l'any 1996 com l'any 2001, i la comarca de l'Alt Penedès perquè té els nivells més alts. Pel que fa a la participació laboral per edats, la ciutat de Barcelona destaca per una taxa d'activitat molt baixa en edats joves i una taxa molt alta en les edats laborals més velles. La població de les Comarques Centrals presenta la situació contrària, amb una participació laboral molt alta en edats joves i molt baixa en edats velles. La taula 6 mostra, per a diferents edats, els quocients entre la taxa d'una comarca o àmbit respecte al total de Catalunya al Cens de població del 2001. Els valors superiors a 1 equivalen a taxes superiors a la mitjana catalana.

**Taula 6. Intensitat de l'activitat respecte a la mitjana catalana segons el grup d'edat i el sexe.
Barcelona, comarques metropolitanes, àmbits no metropolitanos i Catalunya. 2001**

	homes					dones				
	16-24	25-44	45-54	55-64	65 i més	16-24	25-44	45-54	55-64	65 i més
Àmbit Metropolità:										
Barcelona ciutat	0,79	0,97	1,00	1,04	1,25	0,87	1,07	1,19	1,25	1,25
Alt Penedès	1,03	1,00	1,01	1,10	1,19	1,00	1,00	0,96	0,95	1,24
Baix Llobregat	1,00	1,01	1,00	0,97	0,89	1,05	1,00	0,90	0,87	1,00
Resta Barcelonès	1,04	0,98	0,98	0,95	0,75	1,10	0,97	0,85	0,81	0,80
Garraf	0,97	0,99	1,00	0,97	1,08	0,95	0,97	0,99	0,98	1,05
Maresme	0,94	1,00	1,01	1,06	1,25	0,96	1,00	1,07	1,19	1,25
Vallès Occidental	1,01	1,00	1,00	0,97	0,91	1,05	1,02	1,03	0,98	0,87
Vallès Oriental	1,04	1,00	1,01	0,99	1,18	1,06	1,01	1,01	0,98	1,25
Comarques Gironines	0,99	1,00	1,01	1,04	1,21	0,94	1,02	1,14	1,25	1,22
Camp de Tarragona	0,96	1,00	1,00	1,00	1,01	0,94	0,96	0,97	0,98	0,95
Terres de l'Ebre	0,97	1,01	1,01	1,06	0,85	0,86	0,90	0,83	0,94	0,77
Àmbit de Ponent	0,93	1,00	1,01	1,09	0,99	0,84	1,00	1,00	0,99	0,79
Comarques Centrals	1,06	1,01	1,00	0,98	0,99	1,00	1,06	1,17	1,12	1,00
Alt Pirineu i Aran	0,91	0,99	1,00	1,08	1,25	0,81	1,00	1,11	1,25	1,07
Catalunya	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Per tenir en compte aquestes diferències, s'aplica a cada comarca la taxa per edat quinquennal projectada pel total de Catalunya, corregida per un coeficient, que es calcula com el quocient entre la taxa de l'Àmbit territorial corresponent i la taxa de Catalunya. En les comarques metropolitanes, que tenen un xifra d'habitants prou gran, la taxa és la pròpia, mentre que en les comarques no metropolitanes, el coeficient correspon al de l'àmbit territorial al qual pertany la comarca, de manera que totes les comarques d'un mateix àmbit no metropolità tenen el mateix coeficient de correcció de la taxa per edat quinquennal. S'ha fet la hipòtesi que, a mitjà termini, els nivells de participació laboral per edat, en cada territori, tendiran a convergir cap a la mitjana de Catalunya però que les diferències territorials no desapareixeran totalment.

Amb la informació del Cens de població del 2001 s'han calculat, doncs, per a la ciutat de Barcelona, les 7 comarques metropolitanes i els 6 àmbits no metropolitanos del pla territorial, les taxes d'activitat quinquennals per sexe i la seva diferència respecte de la mitjana de Catalunya, considerant una variació màxima de +/-20% l'any 2001. S'ha suposat que en l'horitzó 2011 la variació de la taxa de cada territori respecte de la mitjana catalana tendeix a convergir al 50% de la seva diferència en el punt de partida (2001) i que es manté constant aquesta diferència fins al final del període de projecció (2015).

3. Combinació dels escenaris de població i de les hipòtesis de participació laboral

Per tal de reflectir les diferents evolucions que pot presentar la xifra d'habitants laboralment actius a Catalunya en els horitzons d'aquesta projecció, s'han establert quatre escenaris de població activa. La definició d'aquests escenaris és el resultat de combinar les tres hipòtesis d'evolució de la participació laboral per edat i sexe amb els escenaris de població projectada per edat i sexe.

Els escenaris de població corresponen a *Les projeccions de població de Catalunya 2015-2030 (base 2002)*. Aquestes projeccions preveuen quatre escenaris: l'**escenari alt** (o jove), que suposa que la fecunditat serà alta, el creixement de l'esperança de vida serà moderat i la migració molt alta. Els dos escenaris intermedis són l'**escenari mitjà alt** i **escenari mitjà baix**, que inclouen un supòsit de fecunditat mitjana i de migració alta, i que es diferencien entre ells bàsicament perquè l'escenari mitjà alt inclou un creixement de l'esperança de vida més alt. Finalment, s'estableix l'**escenari baix** (o vell), que suposa que la fecunditat i la migració seran baixes, i el creixement de l'esperança de vida serà alt. La xifres d'aquest escenari s'allunyen molt de la dinàmica demogràfica recent, però permeten avaluar com evolucionaria la població de Catalunya si la migració exterior fos nul·la i quin seria el màxim nivell d'envelliment que podria atènyer la piràmide catalana.

Per a l'elaboració dels escenaris de població activa s'ha prescindit de l'escenari baix de població perquè els seus resultats s'allunyen molt de l'evolució recent de les xifres de població en edat laboral, en el conjunt de Catalunya i en la pràctica totalitat de comarques. Les estimacions de població recents indiquen que la població de Catalunya de 16 a 64 anys es troba al punt mitjà dels escenaris alt i mitjà alt. Tanmateix, les xifres de població de l'escenari alt aproximen millor l'evolució demogràfica de la majoria de comarques, per la qual cosa s'ha decidit donar més pes a aquest escenari de població en la construcció dels escenaris d'activitat, que queden definits de la següent manera.

Taula 7. Definició dels escenaris de les projeccions de població activa 2015-2030 (base 2005)

Població		Taxes d'activitat		Població activa
escenari mitjà baix	x	hipòtesi baixa	=	escenari mitjà baix
escenari mitjà alt	x	hipòtesi mitjana	=	escenari mitjà alt
escenari alt	x	hipòtesi mitjana	=	escenari alt
escenari alt	x	hipòtesi alta	=	escenari molt alt

Amb aquestes combinacions d'escenaris de població i de taxes d'activitat s'obté un ventall de població activa centrat a l'entorn dels valors registrats per l'EPA 2005. Amb la informació disponible actualment, els dos escenaris intermedis de població activa, l'**escenari alt** i l'**escenari mitjà alt**, són els que es consideren més probables. Ambdós escenaris suposen el mateix nivell d'activitat (hipòtesi mitjana) i només es diferencien per la població sobre la qual s'apliquen les taxes d'activitat, que correspon a l'escenari de població alt en el primer cas i a l'escenari de població mitjà alt en el segon cas. Per comarques, la selecció d'un escenari de població activa o l'altre haurà de tenir en compte si l'evolució demogràfica recent de la comarca s'ha situat més a prop de l'escenari alt de població o més a prop de l'escenari mitjà alt de població.

L'**escenari mitjà baix** d'activitat combina la hipòtesi baixa de participació laboral amb l'escenari mitjà baix de població. Aquest és un escenari que caldrà tenir en compte si s'alenteix el ritme de creixement de la participació laboral, particularment dels joves i de la població femenina.

L'**escenari molt alt** d'activitat es considera extrem, perquè inclou una hipòtesi alta d'activitat que suposa un augment molt significatiu respecte dels nivells de participació laboral previstos en la hipòtesi mitjana, que ja són molt alts, en línia amb els elevats nivells que registra actualment l'activitat laboral. L'escenari molt alt d'activitat és un escenari a tenir en compte gairebé únicament en les comarques en què les dades recents indiquin que el creixement de la població en edat laboral és molt més alt que el que es preveu en l'escenari alt de població.

4. Principals resultats de les projeccions de població activa

Els resultats que es presenten en aquest resum metodològic es basen, d'una banda, en les projeccions de població i, de l'altra, en la projecció de les taxes específiques d'activitat per edat i sexe. El producte de les taxes per les poblacions ha donat lloc a la piràmide de població activa per sexe i edat quinquennal que, per al conjunt de Catalunya, s'ha calculat per a tots els anys compresos entre el 2002 i el 2030. La projecció de la població activa per sexe i edat de Barcelona, les comarques i els àmbits del Pla territorial s'ha calculat per a tots els anys entre el 2002 i el 2015.

4.1. La població de Catalunya en el primer terç del segle XXI

4.1.1. Del creixement explosiu al creixement moderat

D'acord amb el darrer recompte de població, el Cens de població 2001, la xifra de residents a Catalunya era de 6,3 milions d'habitants. La xifra censal, actualitzada a 31 de desembre del 2002 va ser de 6,5 milions d'habitants. D'acord amb aquesta població postcensal, l'Idescat va elaborar les Projeccions de la població de Catalunya 2015-2030 (base 2002) segons quatre escenaris d'evolució.

L'evolució demogràfica del primer quinquenni del segle XXI reflecteix un creixement intens que situa la xifra d'habitants de Catalunya en 7,1 milions el 31 de desembre del 2006. És un creixement molt alt, de més de 700 mil habitants en cinc anys, del 22‰ anual en termes relatius. Aquest creixement és el resultat d'un flux net positiu de migració de l'estranger cap a Catalunya, sense precedents per la seva magnitud.

En relació amb les projeccions de l'Idescat, la població postcensal estimada l'any 2006 se situa a mig camí dels resultats de l'escenari alt i de l'escenari mitjà alt. D'acord amb l'evolució que dibuixen aquests dos escenaris, la població de Catalunya continuarà creixent, però a un ritme més lent; en cap cas es preveu que es reediti la taxa de creixement del període 2001-2006.⁵

En l'horitzó 2015 l'escenari alt preveu que la població podria atènyer la xifra de 8,2 milions d'habitants, mentre que els resultats de l'escenari mitjà alt situen la xifra d'habitants en 7,7 milions. L'escenari mitjà baix preveu una xifra de 7,3 milions d'habitants i només l'escenari baix preveu que la població catalana tindrà una tendència de decreixement en l'horitzó 2015. Els resultats de l'escenari baix indiquen com evolucionaria la població si el saldo migratori tendís a zero, però com que aquest supòsit s'allunya molt de l'evolució demogràfica recent, s'ha prescindit dels resultats de l'escenari baix de població en el càlcul dels escenaris de població activa.

Entre el 2015 i el 2030, el creixement demogràfic català dependrà molt de la immigració, perquè l'entrada en edat de tenir fills de les generacions buides nascudes als anys noranta del segle XX, comportarà xifres de naixements més baixes. Si la immigració és mitjana, l'any 2030 la població catalana podria situar-se a l'entorn de 8 milions, d'acord amb l'evolució que dibuixen els escenaris mitjà alt i mitjà baix. La població podria atènyer fins i tot 9,2 milions si el creixement migratori fos persistentment molt alt. L'escenari baix permet valorar que sense migració, la població de Catalunya tindria una disminució neta en aquest període.

4.1.2. Evolució de la població en edat laboral

L'any 2002 s'estimava una xifra de 4,4 milions d'habitants en edat laboral (de 16 a 64 anys). Pel que fa a les dades projectades, els resultats de l'escenari alt de població són els que més s'ajusten a les xifres de població en edat laboral efectivament registrades l'any 2005, i és per aquesta raó que en els escenaris de població activa s'ha donat més pes a aquest escenari.

En l'horitzó 2015 l'escenari alt de població preveu una xifra de 5,2 milions d'habitants en edat laboral. Segons l'escenari mitjà alt la població de 16 a 64 anys se situarà en 4,9 milions d'habitants i segons l'escenari mitjà baix en 4,7 milions.

⁵ Aquest és un creixement altíssim: si la taxa d'aquest període es mantingués constant, la població es duplicaria en poc més de 30 anys.

Entre els anys 2015 i 2030 el creixement del nombre d'habitants de 16 a 64 anys serà més baix que en el període precedent. L'escenari alt preveu una xifra de 5,8 milions d'habitants en edat activa, l'escenari mitjà alt una xifra de 5,2 milions i l'escenari mitjà baix una xifra de 4,8 milions.

Pel que fa a la composició per edats de la població en edat laboral, es preveu que, a curt termini, la població de 16 a 24 anys tendeixi a disminuir, però que en la segona dècada del segle XXI hi hagi un augment de la població d'aquest grup d'edat, de manera que en acabar el període de projecció les xifres de població de 16 a 24 anys seran significativament més altes que les actuals. En canvi, es preveu que la població de 25 a 44 anys comenci a disminuir en la segona dècada del segle XXI, a causa de l'entrada en aquest grup d'edat de les generacions buides nascudes als anys vuitanta i noranta del segle passat. Finalment, es preveu un augment de la població de més de 45 anys en tot el període de projecció, de manera que el pes de la població en edat laboral més vella augmentarà de forma molt significativa dins de la població en edat laboral.

4.2. Evolució de la taxa d'activitat

D'acord amb el Cens de població de l'any 2001 la població econòmicament activa representava el 71,9% de la població entre 16 i 64 anys. La taxa d'activitat masculina era de 82,3% i la taxa femenina del 61,5%. Pel que fa a l'evolució temporal, entre el 1986 i el 2001 la taxa d'activitat va registrar un augment molt notable, del 59,7% al 71,9%, la qual cosa reflecteix el fort augment de la taxa d'activitat de les dones, que va créixer del 38,3% (1986) fins al 61,5% (2001). En el mateix període, la participació masculina es va mantenir molt estable, del 81,3% al 82,3%.

L'Enquesta de població activa de l'any 2005 indica que la participació laboral ha continuat creixent, amb taxes de participació registrades del 85,9% per als homes i del 65,4% per a les dones. Aquests valors se situen entre els escenaris mitjà alt i alt d'activitat.

Taula 8. Evolució de la taxa d'activitat de 16 a 64 anys segons el sexe i l'escenari. Catalunya. 1986-2001 i projecció 2005-2030

Any	Percentatges											
	Homes				Dones				Total			
	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt
1986	81,3	81,3	81,3	81,3	38,3	38,3	38,3	38,3	59,7	59,7	59,7	59,7
1991	81,9	81,9	81,9	81,9	48,3	48,3	48,3	48,3	65,0	65,0	65,0	65,0
1996	79,3	79,3	79,3	79,3	52,5	52,5	52,5	52,5	65,9	65,9	65,9	65,9
2001	82,3	82,3	82,3	82,3	61,5	61,5	61,5	61,5	71,9	71,9	71,9	71,9
2005	83,1	85,9	85,9	88,0	60,0	65,3	65,4	69,4	71,7	75,8	75,9	78,9
2006	83,0	85,9	85,9	88,1	60,2	65,6	65,7	69,9	71,8	75,9	76,0	79,2
2007	82,9	85,8	85,9	88,1	60,3	65,9	66,0	70,2	71,8	76,0	76,1	79,4
2008	82,7	85,7	85,8	88,1	60,5	66,1	66,3	70,6	71,8	76,1	76,2	79,6
2009	82,6	85,7	85,8	88,2	60,8	66,4	66,6	71,1	71,9	76,2	76,4	79,8
2010	82,5	85,7	85,8	88,2	61,0	66,8	66,9	71,6	72,0	76,4	76,6	80,1
2011	82,3	85,6	85,7	88,2	61,1	67,1	67,2	71,9	71,9	76,5	76,7	80,2
2012	82,1	85,4	85,6	88,2	61,2	67,3	67,5	72,2	71,9	76,5	76,7	80,4
2013	81,9	85,3	85,4	88,1	61,4	67,6	67,8	72,5	71,8	76,6	76,8	80,5
2014	81,6	85,1	85,2	88,0	61,4	67,9	68,0	72,8	71,7	76,6	76,8	80,6
2015	81,2	84,8	85,0	87,8	61,4	68,0	68,2	73,0	71,5	76,6	76,8	80,6
2020	78,9	83,0	83,2	86,5	60,9	68,2	68,3	73,4	70,1	75,7	75,9	80,2
2025	76,5	81,1	81,3	85,2	60,5	68,3	68,4	74,0	68,7	74,9	75,0	79,7
2030	74,9	80,1	80,2	84,7	61,0	69,2	69,4	75,4	68,1	74,8	74,9	80,2

En el cas dels homes es preveu en els escenaris intermedis que la taxa d'activitat tindrà una lleugera disminució, per situar-se a l'entorn del 85% l'any 2015. L'escenari molt alt preveu una taxa del 87,8% i l'escenari mitjà baix assumeix una reducció de la taxa d'activitat masculina, que se situaria en el 81,2% en l'horitzó 2015.

La tendència projectada de la participació laboral de les dones en l'horitzó 2015 és d'augment en tres dels quatre escenaris. En els escenaris intermedis (mitjà alt i alt) la taxa d'activitat se situarà entorn del 68%. L'escenari molt alt, que en el cas de les dones es pot considerar força plausible, preveu una taxa del 73%. Només en l'escenari mitjà baix, que es pot considerar molt improbable i que es desvia força de l'evolució registrada els darrers anys, s'assumeix que la participació laboral de les dones retrocedirà i se situarà en els nivells registrats pel Cens del 2001.

En l'horitzó 2030 el més probable és que la taxa d'activitat masculina sigui més baixa que l'any 2015. Pel que fa les dones, s'espera que la taxa d'activitat l'horitzó 2030 hagi augmentat moderadament. Per analitzar correctament l'evolució de la taxa d'activitat de 16 a 64 anys, tant a mitjà com a llarg termini, s'ha de tenir present que aquesta no depèn només de les taxes d'activitat quinquennals, sinó que també influeix l'estructura de la població en edat laboral. En efecte, com s'ha explicat anteriorment, les projeccions de població preveuen un augment de la població de més de 45 anys, en detriment del grup de 25 a 44 anys. Atès que els majors de 45 anys tenen taxes d'activitat més baixes que els de 25 a 44 anys, l'augment del seu pes dins de la població potencialment activa es tradueix en una disminució de la taxa global d'activitat (de 16 a 64 anys). Així doncs, la disminució de la taxa d'activitat masculina el 2030 és el reflex de l'envelliment de la població, més que de la disminució de l'activitat en les diferents edats. Per la seva banda, l'augment previst de la taxa d'activitat femenina de 16 a 64 anys el 2030 seria més alt si no quedés moderat per l'envelliment de la població.

4.3. Evolució de la població activa

La darrera xifra censal disponible sobre l'efectiu de la força de treball a Catalunya correspon al Cens de població del 2001, que situava en 3,1 milions la població activa, fet que suposa un creixement de mig milió respecte a la xifra d'habitants laboralment actius del Cens de població de 1991 i de 800 mil habitants respecte de la xifra de l'any 1986.

En el curs del primer quinquenni del segle XXI ja s'ha produït una intensificació d'aquest creixement, d'acord amb la font EPA, que l'any 2005 situa la població activa de Catalunya en 3,6 milions d'habitants, dada que se situa entre les xifres que proporcionen els escenaris alt i mitjà alt d'activitat.

Taula 9. Evolució de la població activa* segons l'escenari. Catalunya. 1986-2001 i projecció 2005-2030

Any	Població activa (milers)				Base 2001 = 100			
	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt
1986	2.312	2.312	2.312	2.312	74	74	74	74
1991	2.628	2.628	2.628	2.628	84	84	84	84
1996	2.732	2.732	2.732	2.732	87	87	87	87
2001	3.134	3.134	3.134	3.134	100	100	100	100
2005	3.338	3.572	3.657	3.806	107	114	117	121
2006	3.373	3.624	3.730	3.887	108	116	119	124
2007	3.396	3.664	3.790	3.955	108	117	121	126
2008	3.408	3.691	3.839	4.012	109	118	123	128
2009	3.414	3.714	3.883	4.064	109	119	124	130
2010	3.414	3.730	3.915	4.103	109	119	125	131
2011	3.412	3.745	3.944	4.137	109	120	126	132
2012	3.406	3.757	3.968	4.166	109	120	127	133
2013	3.397	3.766	3.987	4.190	108	120	127	134
2014	3.389	3.776	4.006	4.214	108	120	128	134
2015	3.381	3.787	4.026	4.239	108	121	128	135
2020	3.339	3.836	4.128	4.377	107	122	132	140
2025	3.319	3.912	4.278	4.574	106	125	137	146
2030	3.296	3.981	4.438	4.784	105	127	142	153

*Població activa de 16 anys i més

Segons els escenaris alt i mitjà alt de població activa, que són els que es consideren més plausibles per al conjunt de Catalunya, la població activa seria l'any 2015 d'entre 3,8 i 4 milions de persones, fet que representa un augment d'entre 200 i 400 mil actius respecte de les xifres de l'EPA 2005. Prenent com a base l'any del darrer Cens de població, el 2001, la població activa del 2005 ha augmentat un 5%. Els escenaris mitjà alt i alt situen la població activa del 2015 en valors entre un 21% i 28% superiors al 2001.

Entre l'any 2015 i el 2030 el creixement de la xifra d'habitants laboralment actius seria semblant, i la població econòmicament activa se situaria entre 4 i 4,4 milions el 2030, fet que representaria un augment entre el 27% i el 42% respecte del 2001.

4.3.1 La població activa segons el sexe

L'augment de la població activa de 1986 al 2005 té un comportament diferent per sexes. D'una banda, els homes han augmentat un 30 per cent, i han passat de poc més d'1,5 milions a poc més de 2 milions. De l'altra, la creixent participació laboral de les dones entre els anys 1986 i 2005 ha comportat que la població activa femenina s'hagi més que duplicat, en passar de 744 mil a 1,5 milions. En conseqüència, el pes relatiu de les dones en la força de treball ha augmentat d'una manera molt notable, del 32% a gairebé el 43%.

Taula 10. Distribució per edats de la població activa segons el sexe i l'escenari. 1986-2005 i projecció 2015-2030 Catalunya

Edat	Padró 1986	Cens 2001	EPA 2005	2015				2030			
				mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt
<i>Milers d'homes</i>											
16-24	255	238	219	174	198	216	231	239	293	349	381
25-44	785	968	1.136	1.022	1.094	1.190	1.210	810	908	1.041	1.067
45-54	314	368	422	501	538	560	575	481	550	599	619
55 i més	214	227	282	260	312	317	350	320	435	448	524
Total	1.567	1.801	2.059	1.956	2.141	2.283	2.366	1.850	2.187	2.438	2.590
<i>Milers de dones</i>											
16-24	219	194	181	137	162	176	195	209	258	308	348
25-44	372	781	896	767	859	923	981	646	762	867	914
45-54	90	241	312	353	405	420	441	355	442	480	511
55 i més	64	117	150	168	220	225	256	237	332	346	421
Total	744	1.333	1.539	1.425	1.646	1.743	1.873	1.446	1.794	2.000	2.194
<i>Percentatge de dones</i>											
16-24	46,2	44,9	45,3	44,1	45,0	44,9	45,7	46,6	46,8	46,9	47,7
25-44	32,1	44,7	44,1	42,9	44,0	43,7	44,8	44,4	45,6	45,4	46,1
45-54	22,2	39,5	42,5	41,3	43,0	42,9	43,4	42,5	44,6	44,5	45,2
55 i més	23,1	34,0	34,8	39,3	41,3	41,4	42,3	42,6	43,2	43,6	44,5
Total	32,2	42,5	42,8	42,1	43,5	43,3	44,2	43,9	45,1	45,1	45,9

En l'horitzó 2015 la població activa masculina augmentarà entre 82 mil i 223 mil persones respecte del 2005, segons els escenaris mitjà alt i alt. Per la seva banda, l'augment de la població femenina serà d'una magnitud semblant, entre 107 mil i 204 mil persones segons els mateixos escenaris. En termes relatius, però, els creixements són més forts per a les dones, entre el 7% i el 13% segons l'escenari, que per als homes, entre el 4% i l'11%. L'increment de la població activa de cada sexe es traduirà en un lleuger augment del pes relatiu de la població femenina, que passaria del 42,8% al 43,5%. Aquestes dades ens permeten afirmar que el procés de feminització de la població activa que s'ha observat en els darrers anys continuarà però a un ritme moderat. Una anàlisi més detallada per trams d'edat permet observar que, en l'horitzó 2015, el percentatge de dones actives de 16 a 24 anys, de 25 a 44 anys i de 45 a 54 anys respecte al total d'actius de les mateixes edats es mantindria en nivells semblants als actuals, mentre que serien les dones de 55 i més anys les que augmentarien el pes respecte als homes de la mateixa edat i passarien de ser el 34,8% el 2005 al 41,3% el 2015.

El creixement de la població activa, tant la masculina com la femenina, es concentra en les edats madures (majors de 45 anys): en l'escenari mitjà alt el creixement seria del 20% per als homes i del 35% per a les dones majors de 45 anys, mentre que en l'escenari alt seria del 24% i del 39% respectivament. El creixement en termes absoluts de la població activa s'explica en molt bona part per l'evolució de l'estructura demogràfica, que comporta un augment de l'edat mitjana de la població en edat laboral. En el cas de les dones s'hi afegeix un factor important, que és l'augment de la participació laboral en edats madures, conseqüència de la continuïtat en el mercat de treball de les generacions recents. Les dones d'aquestes generacions s'han incorporat massivament a la població activa en edats joves i, amb tota probabilitat, hi continuaran sent en edats madures, i es jubilaran a unes edats molt semblants a les dels homes.

En l'horitzó 2030 l'augment de la població activa femenina serà superior al de la masculina, tant en xifres absolutes com en percentatge. Com a conseqüència, es preveu que el percentatge de dones dins de la

població activa assolixi el valor més alt del període projectat i representi entorn del 45% de la població activa total, suposant sempre que homes i dones registrin en el futur taxes d'activitat descrites per un mateix escenari. En el supòsit que les taxes d'activitat femenina se situessin en un escenari de més activitat que les taxes d'activitat masculina, la proporció de dones dins de la població activa podria arribar fins al 47% al final del període de projecció.

4.3.2. La població activa de 16 a 24 anys

D'acord amb la informació censal de l'any 2001 la població activa de 16 a 24 anys era de 432 mil habitants, que representaven el 13,8% de la població activa. D'acord amb les dades de l'EPA 2005 la xifra d'actius joves se situava en 401 mil habitants, l'11,1% de la població activa. La disminució del nombre i del pes relatiu de la població activa d'edat jove es deu, principalment, a l'entrada en edat activa de les generacions buides nascudes fins a l'any 1995.

Aquest factor estructural condicionarà negativament encara durant uns anys l'oferta laboral de joves de 16 a 24 anys. Tanmateix, es preveu que aquesta disminució sigui transitòria. Cap a l'any 2012 els escenaris de població activa preveuen que s'iniciarà una tendència d'augment de la població laboral jove, que reflectirà l'augment de naixements que, d'ençà l'any 1996, registra la població de Catalunya.

Taula 11. Distribució per edats de la població activa segons l'escenari. 1986-2005 i projecció 2015-2030. Catalunya

Edat	Padró 1986	Cens 2001	EPA 2005	2015				2030			
				mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt
<i>Milers de persones</i>											
16-24	473	432	401	311	359	392	425	448	551	657	728
25-44	1.157	1.748	2.032	1.789	1.953	2.113	2.191	1.456	1.670	1.908	1.981
45-54	404	609	734	853	943	979	1.017	836	992	1.079	1.130
55 i més	278	344	432	428	532	542	606	557	767	793	945
Total	2.312	3.134	3.598	3.381	3.787	4.026	4.239	3.296	3.981	4.438	4.784
<i>Percentatges</i>											
16-24	20,5	13,8	11,1	9,2	9,5	9,7	10,0	13,6	13,8	14,8	15,2
25-44	50,0	55,8	56,5	52,9	51,6	52,5	51,7	44,2	42,0	43,0	41,4
45-54	17,5	19,4	20,4	25,2	24,9	24,3	24,0	25,4	24,9	24,3	23,6
55 i més	12,0	11,0	12,0	12,7	14,0	13,5	14,3	16,9	19,3	17,9	19,8
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Es preveu que l'any 2015 la xifra d'habitants laboralment actius de 16 a 24 anys se situï entre 359 mil (escenari mitjà alt) i 392 mil (escenari alt). Després del 2015 s'esperen ulteriors creixements de la població activa en edats joves, assolint una xifra projectada de 551 mil habitants (escenari mitjà alt) o de 657 mil habitants (escenari alt) l'any 2030. En aquesta data, el pes de la població activa de 16 a 24 anys tornaria als nivells del 2001, al voltant del 14%.

4.3.3. La població activa de 25 a 44 anys

El Cens de població del 2001 va comptabilitzar 1,7 milions d'actius d'edats compreses entre els 25 i els 44 anys, que representaven el 55,8% de la població activa. L'Enquesta de població activa de l'any 2005 en comptabilitza 2 milions, el 56,5% dels actius.

Els escenaris mitjà alt i alt preveuen per a l'any 2015 entre 1,9 i 2,1 milions d'actius de 25 a 44 anys d'edat, que representen el 51,6% i el 52,5% de la població activa respectivament. En altres paraules, l'entrada en aquest tram d'edat de les generacions buides nascudes als anys vuitanta i noranta del segle passat determinarà a mitjà termini una estabilització del nombre d'actius de 25 a 44 anys i una disminució del seu pes relatiu. Es preveu que l'any 2030 la xifra d'actius de 25 a 44 anys tindrà una disminució neta i se situarà entre 1,7 i 1,9 milions, mentre que el seu pes relatiu dins la població activa total disminuiria en més de deu punts respecte del 2005.

4.3.4 La població activa de 45 anys i més

L'augment del nombre absolut i del pes relatiu de la població activa de més edat és una previsió que s'esdevindrà amb tota probabilitat. El creixement de la població activa de 45 a 54 anys i, especialment, de la població activa de 55 i més anys, determinarà un important envelliment de la força de treball tant a curt termini com, sobretot, a mitjà i a llarg termini.

La població activa de 45 a 54 anys era, segons el Cens del 2001, de 609 mil actius (el 19,4% dels actius). L'any 2005 l'Enquesta de població activa situa aquesta xifra en 734 mil actius (el 20,4%). Es preveu que, en l'horitzó 2015, la xifra d'actius de 45 a 54 anys se situï a l'entorn del 960 mil i que representi el 24% de la població activa, d'acord amb l'evolució dels escenaris mitjà alt i alt. En l'horitzó 2030, es preveu un augment suplementari d'entre 50 i 100 mil actius de 45 a 54 anys, mentre que el seu pes relatiu respecte al total d'actius es mantindria més o menys en els nivells del 2015.

El Cens del 2001 va comptabilitzar 344 mil habitants econòmicament actius de 55 i més anys d'edat, que representaven l'11% de la població activa total. L'Enquesta de població activa del 2005 xifra en 432 mil el nombre d'habitants laboralment actius, que representen el 12% de la força de treball. En l'horitzó 2015, es preveu que hi hagi més de mig milió d'actius de 55 i més anys, amb una xifra de 532 mil segons l'escenari mitjà alt i 542 mil segons l'escenari alt. D'acord amb aquestes dades els actius de 55 anys i més representaran entorn del 14% de la població activa l'any 2015.

Es calcula que la població activa de 55 i més anys d'edat augmentarà de forma persistent durant tot el període de projecció i que les xifres assoliran un màxim en la tercera dècada del segle XXI, quan les generacions plenes nascudes a l'entorn de l'any 1975 transitin per aquest grup d'edat. L'any 2030, la població activa de 55 anys i més podria atènyer la xifra de 767 mil actius (escenari mitjà alt) o de 793 mil actius (escenari alt) i podrien representar fins al 19% dels habitants laboralment actius, un augment notable respecte del 12% que representen actualment.

4.4 La població activa als àmbits territorials en l'horitzó 2015

Pel que fa a la distribució territorial de la població activa, els escenaris d'activitat apunten que l'Àmbit Metropolità conservarà la majoria dels actius, però que es produirà una tendència de disminució del pes de la població activa metropolitana a favor dels àmbits no metropolitans, que podrien aplegar entre el 32% i el 34% de la població econòmicament activa en l'horitzó 2015. En l'interior de l'àmbit metropolità es preveu la disminució del pes dels actius residents a la comarca del Barcelonès, que podria tenir el 27% dels actius catalans i un augment dels residents a la resta de l'Àmbit Metropolità, que podria aplegar fins al 40% dels actius que resideixen a Catalunya.

Es presenten molt breument les xifres previstes de població activa en l'horitzó 2015 en els diferents àmbits del Pla territorial, centrant l'anàlisi en els escenaris mitjà alt i alt. Cal recordar que aquests dos escenaris s'han construït amb les mateixes taxes d'activitat i que la seva diferència principal és la població sobre la qual s'han aplicat les taxes.

**Taula 12. Població activa segons l'escenari. 2001 i projecció 2015. (Valors absoluts i base 2001 = 100).
Comarques i àmbits del Pla territorial**

	Cens 2001	2015				Base 2001 = 100			
		mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt	mitjà baix	mitjà alt	alt	molt alt
Alt Camp	17.018	19.306	21.891	23.259	24.463	113	129	137	144
Alt Empordà	46.951	57.782	65.333	69.427	73.106	123	139	148	156
Alt Penedès	40.026	48.949	54.333	59.775	62.889	122	136	149	157
Alt Urgell	8.752	9.327	10.640	11.419	12.030	107	122	130	137
Alta Ribagorça	1.652	1.724	1.939	2.139	2.253	104	117	129	136
Anoia	47.712	55.266	61.744	68.137	71.659	116	129	143	150
Bages	76.168	82.265	92.281	98.976	104.192	108	121	130	137
Baix Camp	70.560	83.683	95.061	101.911	107.210	119	135	144	152
Baix Ebre	29.770	33.907	38.510	41.476	43.609	114	129	139	146
Baix Empordà	50.300	59.634	66.971	72.013	75.838	119	133	143	151
Baix Llobregat	356.705	397.221	440.291	471.955	496.348	111	123	132	139
Baix Penedès	29.794	38.766	43.795	48.629	51.136	130	147	163	172
Barcelonès	1.013.447	942.137	1.055.250	1.087.131	1.146.640	93	104	107	113
Berguedà	16.989	17.203	19.210	20.769	21.885	101	113	122	129
Cerdanya	7.235	8.306	9.451	10.417	10.964	115	131	144	152
Conca de Barberà	8.557	9.490	10.859	11.586	12.183	111	127	135	142
Garraf	53.814	67.212	76.208	82.731	87.033	125	142	154	162
Garrigues	8.133	8.451	9.385	10.118	10.651	104	115	124	131
Garrotxa	23.595	24.118	27.358	29.162	30.734	102	116	124	130
Gironès	70.442	82.684	92.392	98.942	104.178	117	131	140	148
Maresme	180.978	213.987	237.786	256.926	270.513	118	131	142	149
Montsià	26.218	30.553	34.101	36.520	38.389	117	130	139	146
Noguera	15.427	16.393	18.448	19.655	20.685	106	120	127	134
Osona	65.368	74.875	84.485	90.774	95.520	115	129	139	146
Pallars Jussà	5.128	5.189	5.659	6.115	6.452	101	110	119	126
Pallars Sobirà	3.004	3.234	3.633	3.935	4.142	108	121	131	138
Pla d'Urgell	13.526	15.680	17.915	19.011	19.990	116	132	141	148
Pla de l'Estany	12.228	14.202	15.896	17.017	17.925	116	130	139	147
Priorat	4.109	4.100	4.673	5.095	5.355	100	114	124	130
Ribera d'Ebre	8.890	9.330	10.543	11.350	11.950	105	119	128	134
Ripollès	12.913	11.540	13.207	14.123	14.891	89	102	109	115
Segarra	9.042	10.447	11.883	12.743	13.393	116	131	141	148
Segrià	78.800	84.096	94.370	102.330	107.680	107	120	130	137
Selva	59.164	71.734	81.650	88.557	93.206	121	138	150	158
Solsonès	5.451	6.005	6.697	7.215	7.591	110	123	132	139
Tarragonès	88.770	106.639	122.617	131.120	137.916	120	138	148	155
Terra Alta	4.979	4.949	5.624	6.018	6.337	99	113	121	127
Urgell	14.332	16.441	18.636	20.198	21.239	115	130	141	148
Val d'Aran	4.123	4.801	5.538	5.805	6.109	116	134	141	148
Vallès Occidental	376.436	428.778	477.847	510.269	536.805	114	127	136	143
Vallès Oriental	167.555	200.618	222.887	241.528	254.089	120	133	144	152
Catalunya	3.134.061	3.381.022	3.786.997	4.026.276	4.239.178	108	121	128	135
Àmbit Metropolità	2.188.961	2.298.902	2.564.602	2.710.315	2.854.317	105	117	124	130
Barcelona	724.246	680.789	763.617	792.388	836.162	94	105	109	115
resta Barcelonès	289.201	261.348	291.633	294.743	310.478	90	101	102	107
resta Metropolità	1.175.514	1.356.765	1.509.352	1.623.184	1.707.677	115	128	138	145
Comarques Gironines	275.593	321.694	362.807	389.241	409.878	117	132	141	149
Camp de Tarragona	218.808	261.984	298.896	321.600	338.263	120	137	147	155
Terres de l'Ebre	69.857	78.739	88.778	95.364	100.285	113	127	137	144
Àmbit de Ponent	139.260	151.508	170.637	184.055	193.638	109	123	132	139
Comarques Centrals	211.688	235.614	264.417	285.871	300.847	111	125	135	142
Alt Pirineu i Aran	29.894	32.581	36.860	39.830	41.950	109	123	133	140

D'acord amb els resultats del Cens de Població del 2001, a l'Àmbit Metropolità hi residien 2.188.961 habitants actius, dels quals 1.013.447 corresponien a la comarca del Barcelonès i 1.175.514 a la resta de comarques metropolitanes. En l'horitzó 2015 els escenaris mitjà alt i alt preveuen respectivament 2,6 i 2,7 milions d'habitants laboralment actius a l'Àmbit Metropolità, dels quals a l'entorn d'1,1 milions correspondran a la comarca del Barcelonès i entre 1,5 i 1,6 milions a la resta de comarques metropolitanes. En termes relatius el creixement de la població activa serà més alt a la resta de comarques metropolitanes, que tindran un creixement superior a la mitjana catalana, que a la comarca del Barcelonès, que previsiblement tindrà un creixement de la població activa inferior a la mitjana de Catalunya.

Segons el Cens de l'any 2001 a l'àmbit de les Comarques Gironines hi residien 275.593 habitants econòmicament actius. En l'horitzó 2015 es preveu que les Comarques Gironines continuaran sent el segon àmbit amb més població laboral, amb 362 mil o 389 mil habitants econòmicament actius, segons els resultats dels escenaris mitjà alt i alt respectivament. En termes relatius el creixement que es preveu de la població activa a les Comarques Gironines serà d'entre el 32% i el 41% respecte al 2001.

La població econòmicament activa del Camp de Tarragona censada l'any 2001 va ser de 218.808 habitants. Es preveu que el Camp de Tarragona sigui l'àmbit que tindrà un creixement relatiu més important de la xifra d'habitants laboralment actius en l'horitzó 2015. Segons l'escenari mitjà alt es preveuen 299 habitants laboralment actius i segons l'escenari alt se'n preveuen 321 mil. Aquestes xifres suposen un augment a l'entorn del 37% al 47% respecte de les xifres del 2001.

D'acord amb el Cens de població del 2001 la població econòmicament activa de les Terres de l'Ebre era de 69.857 habitants. En l'horitzó 2015 l'escenari mitjà alt preveu que les Terres de l'Ebre tinguin 88 mil habitants laboralment actius, mentre que l'escenari alt en preveu 95 mil. En comparació amb les dades del Cens de població del 2001, els resultats de l'escenari mitjà alt suposen un creixement del 27%, mentre que el creixement d'actius projectat en l'escenari alt és del 37%.

L'any 2001 la població econòmicament activa de l'Àmbit de Ponent era de 139.260 habitants. En l'horitzó 2015 l'escenari mitjà alt preveu una xifra de 170 mil habitants laboralment actius, mentre que l'escenari alt en preveu 184 mil. Els resultats dels escenaris mitjà alt i alt suposen, respectivament, un creixement del 23% i del 32% en relació amb les xifres de població activa l'any 2001.

Segons el Cens de població, a l'àmbit de les Comarques Centrals hi residien 211.688 habitants econòmicament actius l'any 2001. En l'horitzó 2015 es preveu que les Comarques Centrals tindran una població laboral de 264 mil actius (escenari alt) o 286 actius (escenari molt alt). En comparació amb les dades del Cens de població del 2001, els resultats suposen un creixement del 25% i del 35% respectivament.

D'acord amb el Cens de població del 2001 la població econòmicament activa de l'Alt Pirineu i Aran era de 29.894 habitants. En l'horitzó 2015 i d'acord amb l'evolució que dibuixa l'escenari mitjà alt, es preveu que la xifra d'habitants laboralment actius de l'Alt Pirineu i Aran sigui de 37 mil, mentre que l'escenari alt suposa una força de treball de 40 mil habitants. Aquestes xifres suposarien, respectivament, un creixement relatiu del 25% i del 33% en la població econòmicament activa d'aquest àmbit.

5. Conclusions

Els resultats de les projeccions de població activa 2015-2030 (base 2005) apunten cap a quatre fets sobre la força de treball a Catalunya: l'augment sostingut del seu volum, la moderació del ritme de feminització, una tendència molt marcada d'envelliment i la redistribució territorial.

Els el curs dels anys vuitanta i noranta del segle XX, l'oferta autòctona de mà d'obra va tenir un augment sense precedents per l'entrada en edat activa de les generacions plenes nascudes els anys setanta i per la intensificació de la participació de les dones al mercat de treball. A començaments del segle XXI, els fluxos de migració procedents de l'estranger han permès no només continuar, sinó intensificar el creixement de la força de treball que resideix a Catalunya. Els resultats de les projeccions de població activa 2015-2030 (base 2005) preveuen un creixement continuat de les xifres d'habitants laboralment actius, però a un ritme més lent que l'observat en el primer quinquenni dels segle XXI.

Els escenaris de població activa que es consideren més plausibles són l'escenari mitjà alt i l'escenari alt. D'acord amb aquests, es preveu que en el període 2005-2015 la població activa passi de 3,6 milions a una forquilla de 3,8 a 4 milions. En l'horitzó 2030 es preveu que la xifra de la població activa se situarà entre 4 milions i 4,4 milions.

L'augment de la població activa afectarà els homes i les dones, però el creixement serà superior per a les dones, especialment entre el 2015 i el 2030. La introducció d'una perspectiva generacional en les presents projeccions de població activa permet afirmar que el percentatge de dones dins la població activa, que havia crescut fortament en els darrers 20 anys, continuarà augmentant en els propers 25 anys, però a un ritme més moderat. Aquest fet és conseqüència que en les edats joves i adultes la dona ja està fortament incorporada a la vida activa i només en les edats madures es produirà un augment important respecte als homes, a mesura que les dones adultes i joves actualment actives arribin a aquestes edats.

Respecte a la composició per edats, augmentarà amb tota probabilitat el nombre i el pes relatiu de la població activa de més de 45 anys d'edat i, en especial, de la població activa de més de 55 anys. La previsió d'augment del nombre d'actius madurs en el primer terç del segle XXI és conseqüència bàsicament de l'evolució de l'estructura demogràfica, és a dir, del trànsit per les edats madures de les generacions plenes nascudes els anys seixanta i primer setanta del segle XX. En el cas de la població activa femenina, aquesta tendència de creixement de la població activa de més edat serà reforçada per l'augment de la participació laboral de les dones grans, que comportarà un creixement molt significatiu de la població activa femenina de 45 anys i més en el primer terç del segle XXI.

La redistribució de població que s'està produint sobre el territori català també afectarà la població activa. Prenent com a base el Cens de població 2001, l'Àmbit Metropolità és l'únic on la xifra d'actius creix a un ritme inferior a la mitjana catalana, mentre que en cada un dels 6 àmbits no metropolitans el ritme de creixement de la població activa és superior a la mitjana catalana, especialment al Camp de Tarragona i a les Comarques Gironines. De fet, dins de l'Àmbit Metropolità, són Barcelona i la resta del Barcelonès els que creixen més lentament, mentre que la xifra d'actius de la resta de l'Àmbit Metropolità creix a un ritme superior a la mitjana catalana. El resultat és una disminució del percentatge de població activa que resideix a Barcelona i el Barcelonès, en benefici de la resta del territori de Catalunya.

